

УДК 001.8+502.3 (99)**ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АНТАРКТИЦІ: ПОТОЧНА БІБЛІОГРАФІЯ.
ПУБЛІКАЦІЇ 2007–2009 рр.****В.П. Рибачук, Н.Г. Віденіна**

Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброго НАН України; бульв. Тараса Шевченка 60, Київ, 01032, Україна; unyug@nbi.com.ua, steps@nas.gov.ua

Реферат. Наведено бібліографічні описи наукових праць українських вчених з проблем дослідження Антарктики, опублікованих у вітчизняних і закордонних виданнях з липня 2007 по червень 2009 року. Представлений список поточнотої бібліографії доповнює і продовжує бібліографію вітчизняних публікацій за 1997–2007 рр., опубліковану в науковому виданні „Исследования Украины в Антарктике” (В.П. Рыбачук, П.Ф. Гожик, Н.Г. Виденина, В.А. Литвинов; отв. ред. П.Ф. Гожик. – К.: «Варта», 2008. – 286 с. – ISBN 978-966-02-4803-8).

Ключові слова: Антарктика, антарктична станція Академік Вернадський, Антарктичний півострів, Антарктичний регіон, бібліографія, дослідження Антарктики, полярні регіони, Україна

Исследования Украины в Антарктике: текущая библиография. Публикации 2007–2009 гг. В.П. Рыбачук, Н.Г. Виденина.

Реферат. Приведены библиографические описания научных трудов украинских ученых по антарктической проблематике, опубликованных в отечественных и зарубежных изданиях с июля 2007 по июнь 2009 года. Представленный список текущей библиографии дополняет и продолжает библиографию отечественных публикаций за 1997–2007 гг., опубликованную в научном издании „Исследования Украины в Антарктике” (В.П. Рыбачук, П.Ф. Гожик, Н.Г. Виденина, В.А. Литвинов; отв. ред. П.Ф. Гожик. – К.: «Варта», 2008. – 286 с. – ISBN 978-966-02-4803-8).

Ключевые слова: Антарктика, антарктическая станция Академик Вернадский, Антарктический полуостров, Антарктический регион, библиография, исследования Антарктики, полярные регионы, Украина

Ukrainian Antarctic Research: Current Bibliography (July 2007–June 2009). V.P. Rybachuk and N.G. Videnina.

G.M. Dobrov Research Center for Scientific and Technical Potential and History of Science, National Academy of Sciences of Ukraine, 60 Taras Shevchenko Blvd., Kyiv 01032, Ukraine; Corresponding author: Victor P. Rybachuk, unyugvpr@yandex.ru, rybachuk.v.p@nas.gov.ua

Abstract. The bibliographic descriptions of the Ukrainian scientific works on Antarctica that were published domestically and abroad in 2008 and 2009 as well as additional materials issued in 2007 are listed herein. This bibliographic data extends and complements the 1997–2007 bibliography of national publications, presented in the scientific issue "Ukrainian Antarctic Research" (V.P. Rybachuk, P.F. Gozhik, N.G. Videnina, and V.A. Litvinov, Ed. P.F. Gozhik, 2008, Kiev, Varta Publishers, 286 p., ISBN 978-966-02-4803-8). The abstracts were collected from Ukrainian scientific journals, collections, and conference proceedings as well as national ("Dzherelo", "Litopys zhurnal'nykh statej", etc.) and international ("Antarctic Bibliography", Scopus, Google scholar, Scirus) bibliographic databases. In total 121 publications were compiled on the topics of Antarctic research within the last two years. The references were arranged under the subject headings based on those used by the "Ukrainian Antarctic Research" issue.

Key words: Antarctic bibliography, Antarctic Peninsula, Antarctic region, Antarctic research, Antarctica, bibliographies, publications, Polar regions, research programs, Ukraine, Ukrainian Antarctic Research Expedition, Vernadsky Antarctic Station

Вступ до бібліографії

Створення національних бібліографічних баз даних наукових публікацій у галузі дослідження Антарктики, видання періодичних бібліографічних і наукометрических оглядів, ведення поточної бібліографії такої літератури є важливою і об'єктивно обумовленою частиною діяльності держав – сторін Договору про Антарктику. Вона створює інформаційно-ресурсну основу для аналізу результатів здійснених наукових досліджень, оцінки їх рівня та внеску у вітчизняному й світовому вимірах, прогнозування розвитку і визначення пріоритетних напрямів подальших досліджень у рамках державних і міжнародних програм.

Перші бібліографічні бази даних антарктичної літератури були створені на початку 60-х років минулого століття в СРСР і США (Рибачук В.П. та ін., 2000). Дотепер вони ведуться на регулярній основі й набули значення регіонального та світового рівня (Antarctic, 1965; Барков Н.И. и др., 1968; Дмитриева М.С., 1973; Библиографический, 2000; Antarctic, 2009). Національні бібліографії з досліджень Антарктики ведуться й публікуються в більшості інших країн, що здійснюють діяльність у рамках Договору про Антарктику (див., напр.: Australian, 1987; Bibliography, 1956; Block, W., 1992; Headland, R.K., 1982; López, M. J., 2002).

Праці українських дослідників Антарктики до останнього часу не мали власного „бібліографічного портрета”. Вони розпорашені по десятках вітчизняних та іноземних видань, тому значна частина залишалася невідомою науковій спільноті як в Україні, так і тим більш за кордоном. В останнє десятиріччя (з 1998 р.) поточні наукові публікації наших вчених, що ведуть дослідження з антарктичної проблематики, певною мірою знаходять своє відображення у вітчизняному реферативному часописі „Джерело” – друкованому виданні та електронному ресурсі (Загальнодержавна реферативна база даних України) Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського й Інституту проблем реєстрації інформації НАН України (Загальнодержавна, 2009), а також у державних бібліографічних покажчиках „Літопис книг”, „Літопис журнальних статей”, „Літопис авторефератів дисертаций”, „Літопис картографічних видань”, „Літопис рецензій”, що видаються Книжковою палатою України ім. Івана Федорова (Друковані, 2009). Проте представленість вітчизняних публікацій з проблем Антарктики в цих реферативних базах даних, як і в закордонних спеціалізованих базах даних та індексах веб-пошукових систем, виявилася далеко не повною й нерегулярною (Віденіна Н.Г. та ін., 2007).

Першою спробою створення вітчизняної тематичної бібліографії наукових публікацій, пов'язаних із дослідженнями та іншою діяльністю України в Антарктиці, стало колективне наукове видання „Исследования Украины в Антарктике” під редакцією акад. НАН України П.Ф. Гожика (Исследования, 2008). Воно було презентоване учасникам XXXI Консультативної наради Сторін Договору про Антарктику, що відбулася 2–13 червня 2008 р. у Києві (XXXI Консультативное, 2008).

Бібліографічна частина книги містить близько 1300 ановованих бібліографічних описів наукових праць українських вчених з проблем дослідження Антарктики, опублікованих у вітчизняних і зарубіжних виданнях протягом 1997–2007 рр. Довідковий апарат бібліографії складається з авторського покажчика і покажчика видань. Окрім того, в книзі наведено статистичний та бібліометричний аналізи укладеного інформаційного масиву.

Представленний у цій статті список поточної бібліографії публікацій вітчизняних авторів з антарктичної проблематики доповнює і продовжує вищеназвану бібліографію (Исследования, 2008).

Бібліографічні описи в ньому подано в основному за період з липня 2007 по червень 2009 року. Масив публікацій за 2007 рік містить описи лише тих праць, які не увійшли до бібліографічного списку, опублікованому в (Исследования, 2008). Слід зауважити, що короткострокові, поточні бібліографії не можуть бути повними і завершеними через певний лаг між термінами виходу публікації у світ і її реєстрації у базах даних. Відставання зазвичай становить від кількох місяців до 2-3 років.

В.П. Рибачук: ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АНТАРКТИЦІ: ПОТОЧНА БІБЛІОГРАФІЯ

Основним джерелом бібліографічної інформації були українські та російські друковані наукові періодичні видання (журнали й збірники). Крім того, пошук бібліографічної інформації здійснювався з використанням вітчизняних, а також російських реферативних журналів і бібліографічних покажчиків, бібліографічної бази даних Американського геологічного інституту США „Antarctic bibliography” (Antarctic, 2009), спеціалізованих наукових веб-пошукових систем Google scholar (Google scholar, 2009), Scirus (Scirus, 2009), наукометричної реферативної бази даних Scopus (Scopus, 2009). Порівняльну характеристику використаних джерел інформації та загальний методичний підхід викладено в попередній роботі авторів (Рибачук В.П. та ін., 2007/2008).

До презентованої в даній статті поточної бібліографії внесено 121 публікацію, серед яких 95 статей в періодичних виданнях, 3 монографії, 5 авторефератів дисертаційних робіт і глав із книг, матеріали конференцій і симпозіумів (14 записів) та інші публікації. Список не містить бібліографічних описів тез доповідей на міжнародних конференціях, повністю присвячених антарктичній тематиці (III Міжнародний, 2009; Ukraine, 2008).

Бібліографічні описи в списку розташовані за рубрикацією за типами видань. Описи українською й російською мовами передують у списку англомовним. Статті й доповіді, передруковані в зарубіжних виданнях у перекладі іноземними мовами, розміщені в одному блоці (під одним номером) з бібліографічним описом оригіналу вітчизняного видання. Бібліографічні описи оформлені згідно з вимогами чинних в Україні державних та міждержавних стандартів. За основу прийнято формат, що використовується реферативною базою даних Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського (Загальнодержавна, 2009). окремі відмінності допущені у випадках недоступності повного тексту оригіналу або з методологічних міркувань.¹

Огляд наведеної бібліографії передусім переконує в тому, що останні два роки, як і попереднє десятиріччя, характеризуються досить відчутною публікаційною активністю вчених наукових установ (особливо Національної академії наук України), вищих навчальних закладів та інших науково-дослідних організацій. Значна частина наукових праць публікується в зарубіжних виданнях, що є свідченням світового рівня й визнання результатів наукових досліджень українських вчених.²

Здійснений бібліографічний пошук дає також підстави для висновку щодо актуалізації потреби в організації систематичної підготовки, публікації та моніторингу бібліографічних даних з метою створення повних національних інформаційних метаресурсів у сфері дослідження Антарктики. Важливими напрямками їх використання можуть бути, зокрема: обґрутування державних пріоритетів і заходів Цільової програми антарктичних досліджень; аналіз ефективності реалізації бюджетних витрат, що виділяються для них державою; оцінка внеску українських вчених у світові дослідження і формування політики, націленої на підвищення авторитету вітчизняної науки; вивчення історії діяльності України в Антарктиці; популяризація досягнень українських полярників у засобах масової інформації тощо.

Література

Барков, Н. И. Десять лет советских исследований в Антарктике [Текст] : Библиогр. указ. отеч. лит. за 1956–1965 гг. / Н. И. Барков, Ж. А. Тарасова ; Аркт. и Антаркт. науч.-исслед. ин-т. – Л.: Аркт. и Антаркт. науч.-исслед. ин-т., 1968. – 167 с. – (Библиогр.: 2204 назв.; Авт. указ.).

¹ Зокрема, у бібліографічних описах журналінських статей та всіх інших типів друкованих видань не використовується загальне позначення матеріалу [Текст].

² У наукометричній базі даних Scopus налічується близько 80 бібліографічних записів публікацій вітчизняних вчених, що вийшли в світ у 2007–2009 рр. При цьому четверта частина з них вже має від 1 до 5 цитувань, а загальний індекс Хірша становить $h=3$ (без урахування самоцитувань).

В.П. Рибачук: ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АНТАРКТИЦІ: ПОТОЧНА БІБЛІОГРАФІЯ

Бібліографіческий указатель отечественной литературы по Антарктике (1971–1990 гг.) [Электронный ресурс] / под ред. Н. И. Баркова, Л. М. Саватогина ; сост. : Н. Л. Павлова, С. Е. Мещерская, А. В. Преображенская. – 2000. – (Бібліогр.: 5000 назв.) – Режим доступа (аннотация базы данных): http://www.aari.nw.ru/projects/ECIMot/list_db

Віденіна, Н. Г. Web-библиометрический анализ работ ученых Украины по проблемам исследования Антарктики [Текст] / Н. Г. Віденіна, В. П. Рибачук // Наука та наукознавство. – 2007. – № 4. – Додаток. – С. 289–295.

Дмитриева, М. С. Библиографический указатель отечественной литературы по Антарктике за 1966–1970 гг. [Текст]: Сист. указ. книг и ст. из сб. и период. изд. / М. С. Дмитриева ; Аркт. и Антаркт. науч.-исслед. ин-т. – Л.: 1973. – 139 с. – (Бібліогр.: 1276 назв.).

Друковані видання [Електронний ресурс] / Кн. палата Укр. ім. Івана Федорова. – 2009. – Режим доступу : <http://www.ukrbook.net/>

Загальнодержавна реферативна база даних України [Електронний ресурс] / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – 2009. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/db/ref.html>

Исследования Украины в Антарктике / В. П. Рыбачук, П. Ф. Гожик, Н. Г. Виденина, В. А. Литвинов; отв. ред. П. Ф. Гожик. – К.: «Варта», 2008. – 286 с. – (Бібліогр.: 1236 назв. [1997–2007 гг.]. Указ. междунар. конф., авт., изданий). – ISBN 978-966-02-4803-8.

XXXI Консультативное совещание по Договору об Антарктике: заключительный отчет [Электронный ресурс] / в 4 ч.: 1. Заключительный отчет; 2. Меры, решения и резолюции; 3. Выступления на открытии и закрытии Совещания. Отчеты и доклады; 4. Дополнительные документы; Киев, Украина, 2–13 июня 2008 г. – Буэнос-Айрес: Секретариат Договора об Антарктике. – 2008. – 754 с. – рус.

III Міжнародний полярний рік 2007–2008: результати та перспективи [Текст]: тези IV Міжнар. антаркт. конф. (IV MAK 2009), Київ, Україна, 12–14 трав. 2009 р. / Інститут геологічних наук НАН України, Нац. антаркт. наук. центр Міністерства освіти і науки України. – К., 2009. – 311 с. – укр., рос., англ.

Рибачук, В. П. Література по Антарктиці у фондах Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Текст] : бібліогр. огляд / В. П. Рибачук, Н. Г. Віденіна // Бюл. Укр. антаркт. центру. – 2000. – Вип. 3. – С. 272–322, 360.

Рибачук, В. П. Бібліометричний профіль досліджень України в Антарктиці: публікації 1997–2007 років [Текст] / В. П. Рибачук, Н. Г. Віденіна // Укр. антаркт. журн. – 2007/2008. – № 6–7. – С. 242–255. – Бібліогр.: 15 назв. – укр. – Режим доступу до електрон. версії: http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_242-255.pdf

Antarctic Bibliography [Text]. – Vol. 1 – . . . – Washington : Libr. of Congress and Office of Antarctic programs, Nat. sci. foundation, 1965 – . – Vol. 1: Ed. George A. Docmani; Wash. U.S. GPO. – 1965. – 506 p.; Vol. 25. – 1998. – 457 p.

Antarctic Bibliography [Electronic resource]. – AGI, USA. – 2009. – Available online at : <http://www.coldregions.org/dbtw-wpd/coldy/coldyA.htm>

Australian Antarctic bibliography [Text] / Comp. by R. W. Knight. – 1. ed. – Hobart : Inst. of Antarctic and Southern Ocean Studies, Univ. of Tasmania (Australia), 1987. – 463 p. – eng. – ISBN 0-8590-1370-7.

Bibliography of New Zealand Antarctic research programme publications [Text] Vol. 1 – . . . – Christchurch : Antarctic Division, Dept. of Scientific and Industrial Research, 1956 – . – [Vol. 1] (1956–1976) : Compiled by K. L. Mead ; Vol. 2 (1978–1985) : does not list compiler ; [Vol. 3] (without dates) : 1992. – 112 p.

Block, W. An annotated bibliography of Antarctic invertebrates (terrestrial and freshwater) [Text] / W. Block. – Cambridge, British Antarctic Survey, 1992. – 263 p. – ISBN 0-8566-5148-6, 978-085-66-5148-9.

Google scholar [Electronic resource] / Google Inc. – 2009. – Available online at: <http://scholar.google.com/>

Headland, R. K. South Georgia: A bibliography [Text] / R. K. Headland. – Cambridge, British Antarctic Survey: 1982. – № 7. – 180 p. – ISBN 0-8566-5095-1.

López, M. J. Ciencia española en la Antártida: análisis de la producción bibliográfica [Text] = Spanish science in Antarctica; an analysis of the bibliography / M.J. López, J.J. Duran Valsero; Madrid: Ministerio de Ciencia y Tecnología, Instituto Geológico y Minero de España. – 2002. – 178 p. – Bibliogr.: 936 refs. – ISBN 8-4784-0448-1.

Scirus [Electronic resource] / Elsevier B.V. – 2009. – Available online at: <http://www.scirus.com/>

Scopus [Electronic resource] / Elsevier B.V. – 2009. – Available online at: <http://www.scopus.com>

Ukraine in Antarctica – national priorities and global integration = Україна в Антарктиці – національні пріоритети і глобальна інтеграція [Text]: Program. Abstracts. International Antarctic Conference (IAC2008) – International Polar Year, Kyiv, Ukraine, 23–25 May. / Ukrainian Scientific Club. – 2008. – 122 p. – eng.

В.П. Рибачук: ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АНТАРКТИЦІ: ПОТОЧНА БІБЛІОГРАФІЯ
БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК³
(ПУБЛІКАЦІЇ 2007–2009 рр.)

КНИГИ І ЗБІРНИКИ
BOOKS AND COLLECTIONS

1. **В морях Антарктики и Южном океане** / В.Л. Юхов — О. : Астропринт, 2009. — 360 с. : фот. — ISBN 978-966-190-120-8. — рус.
2. **Исследования Украины в Антарктике**: науч. изд. / В.П. Рыбачук, П.Ф. Гожик, Н.Г. Виденина, В.А. Литвинов; отв. ред. П.Ф. Гожик; МОН Украины, Нац. науч. антаркт. центр; НАН Украины, Ин-т геол. наук; Центр исслед. науч.-техн. потенциала и истории науки им. Г.М. Доброда. — К. : «Варта», 2008. — 286 с.: рис. — Доп. титут. л. на укр. и англ. языках. — Библиогр.: 1236 назв. [1997–2007 гг.]. — ISBN 978-966-02-4803-8. — рус., укр., англ.
3. **Киты Южного полушария: биология, промысел, перспективы восстановления популяций**: моногр. / Ю.А. Михалёв. — О. : ИНВАЦ, 2008. — 328 с. — Библиогр.: с. 281–316. — ISBN 978-966-8885-17-4. — рус.
4. **Циркуляция и структура вод Юго-Западной части Атлантического океана и прилегающих акваторий Антарктики**: моногр. / П.Д. Ломакин, Е.А. Скрипалёва; НАН Украины. Мор. гидрофиз. ин-т. — Севастополь : НПЦ "Экоси-гидрофизика", 2008. — 116 с. — Библиогр.: с. 108–115. — ISBN 978-966-02-4636-2. — рус.

ГЛАВИ З МОНОГРАФІЙ. АВТОРЕФЕРАТИ ДИСЕРТАЦІЙ.
BOOK CHAPTERS. THESIS ABSTRACTS

5. **Ukraine; Antarctic Program** / G. Milneovsky // Encyclopedia of the Antarctic, ed. by B. Riffenburgh. — New York: Routledge Taylor & Francis Group, 2007. — Р. 1013–1014. — ISBN: 0-415-97024-5; 978-0-415-97024-2. — eng.
6. **Вебометрична оцінка діяльності НАН України в контексті інтеграції в європейський науковий простір** / В.П. Рибачук // в кн.: Нац. акад. наук України: пробл. розв. та входження в европ. наук. простір : моногр. / НАН України; Центр досліджень наук. – техн. потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброда; Нац. бібл. України ім. В.І. Вернадського / за ред. О.С. Онищенка, Б.А. Маліцького. — К.: НБУ ім. В.І. Вернадського, 2007. — С. 433–465. — ISBN 966-7505-19-7. — укр.
7. **Диференціація кінематики та регіональних деформацій Антарктичної тектонічної плити за результатами супутниковых вимірювань**: автореф. дис... канд. техн. наук: 05.24.01 [Електронний ресурс] / Ю.І. Голубінка; Нац. ун-т "Львів. політехніка". — Л., 2008. — 20 с. — укр. — Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/ard/2008/08gyirsv.zip>⁴

³ Створення максимально повної і коректної бібліографії публікацій неможливе без перманентної участі безпосередньо авторів наукових праць. Повідомлення про опубліковані наукові й науково-популярні праці, а також зауваження і пропозиції щодо публікації поточної бібліографії будуть сприйняті з належною увагою і вдячністю. — *Авт.*

⁴ URL-адреси режиму доступу до електронних ресурсів подані за станом на 01.11.2009.

В.П. Рибачук: ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АНТАРКТИЦІ: ПОТОЧНА БІБЛІОГРАФІЯ

8. **Механізми дизадаптації та комплексна патогенетична корекція порушень функціональних систем людини в Антарктиці** : автореф. дис... д-ра мед. наук: 14.03.04 [Електронний ресурс] / Є.В. Моїсєенко; НАН України. Ін-т фізіології ім. О.О. Богомольця. — К., 2008. — 53 с. — укр. — Режим доступу : <http://www.nbuu.gov.ua/ard/2008/08mevsla.zip>
9. **Моделювання гравітаційного поля та топографії океану в регіоні Антарктики** [Текст]: автореф. дис... канд. техн. наук: 05.24.01 / Н.П. Третяк; Нац. ун-т "Львівська політехніка". — Л., 2008. — 16 с. — укр.

СТАТТИ В ЖУРНАЛАХ І ЗБІРНИКАХ
ARTICLES IN JOURNALS AND COLLECTIONS

10. **XXXI Консультативна нарада – міжнародні зобов'язання виконано!** / В.А. Литвинов, Голова Секретаріату Приймаючої Сторони XXXI КНДА, директор Національного антарктичного наукового центру МОН України // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 6-8. — укр. — Режим доступу до електрон. версії : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_atsmXXXI_6-8.pdf
11. **Анализ особенностей применения ветровых систем автономного электроснабжения на УАС Академик Вернадский** / В.А. Дзензерский, С.В. Тарасов, И.Ю. Костюков, С.Ю. Кремнёв // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 198-206. — Библиогр.: 11 назв. — рус. — Режим доступа к електрон. версии : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_198-206.pdf
12. **Антарктические микроорганизмы, устойчивые к высоким концентрациям Hg^{2+} , Cu^{2+} , Cd^{2+} , CrO^{2-}** / А.Б. Таширев, В.А. Романовская, И.Б. Сиома, В.П. Усенко, А.А. Таширова, Н.А. Матвеева, П.В. Рокитко, Ю.П. Копытов, Е.С. Серединин, Д.А. Мизин, В.С. Подгорский // Доп. НАН України — 2008. — № 1. — С. 169-176. — Библиогр.: 15 назв. — рус., рез. англ.
13. **Антарктическая тропопауза у зимово-весенний период** / О.М. Євтушевський, А.В. Грицай, Г.П. Мілінівський // Косм. наука і технологія. — 2008. — 14, № 4. — С. 58-71. — Бібліогр.: 27 назв. — укр.
14. **Бактериальная трансформация соединений азота, углерода, серы и фосфора в субантарктических донных отложениях** / Н.Г. Теплинская // Екол. безпека прибереж. та шельф. зон та комплекс. використ. ресурсів шельфу: зб. наук. пр. — 2007. — Вип. 15. — С. 581-589. — Библиогр.: 31 назв. — рус.
15. **Бібліометричний профіль досліджень України в Антарктиці: публікації 1997 –2007 років** / В.П. Рибачук, Н.Г. Віденіна // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 242-255. — Бібліогр.: 15 назв. — укр. — Режим доступу до електрон. версії : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_242-255.pdf
16. **Білковий і ліпідний склад сироватки крові та печінки антарктичних риб /** В.М. Войціцький, С.В. Хижняк, А.Е. Павлик, Л.Г. Маніло // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 104-109. — Бібліогр.: 15 назв. — укр. — Режим доступу до електрон. версії : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_104-109.pdf

В.П. Рибачук: ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АНТАРКТИЦІ: ПОТОЧНА БІБЛІОГРАФІЯ

17. **Біоритмологічні механізми дизадаптаційних порушень у людини в Антарктиці /** Є.В. Моісеенко // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 213-225. — Бібліогр.: 7 назв. — укр. — Режим доступу до електрон. версії : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6 -7_213-225.pdf
18. **Ветровий режим Антарктического побережья /** Т.Е. Данова, О.М. Прокофьев // Метеорология, климатология и гидрология. — 2008. — Вып. 50, ч. 1. — С. 88-93. — Бібліогр.: 5 назв. — рус.
19. **Взаимодействие меридиональных течений Южного полушария и Антарктического Кругового течения /** В.Ф. Суховей, И.Г. Рубан // Метеорология, климатология и гидрология. — 2008. — Вып. 50, ч. 2. — С. 225-232. — Бібліогр.: 8 назв. — рус.
20. **Взаимодействие хлорорганических загрязнителей со снежным покровом Антарктики /** В.И. Богилло, М.С. Базилевская // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 119-134. — Бібліогр.: 43 назв. — рус. — Режим доступа к электрон. версии : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6 -7_119-134.pdf
21. **Видовое разнообразие фитопланктона в водах у Аргентинских островов (Антарктика) /** Л.В. Кузьменко, С.М. Игнатьев // Альгология. — 2008. — 18, № 2. — С. 198-212. — Бібліогр.: с. 210-212. — рус.
22. **Влияние неоднородности ионосферы день – ночь на амплитуду СНЧ радиосигнала /** А.П. Николаенко // Радиофиз. и электроника — 2007. — 12, № 2. — С. 345-355. — Бібліогр.: 12 назв. — рус., рез. укр., англ.
Impact of the ionosphere day-night non-uniformity on amplitude of ELF radio signal / A.P. Nickolaenko // Telecommunications and Radio Engineering. — 2008. — 67, № 5. — Р. 437–455. — eng⁵
23. **Водоросли прибрежных вод и внутренних водоемов острова Галинdez (архипелаг Аргентинские острова, Антарктика) /** В.П. Герасимюк // Альгология. — 2008. — 18, № 1. — С. 58-71. — Бібліогр.: с. 70-71. — рус.
24. **Вплив північноатлантичної осциляції на часовий розподіл опадів: метод вейвлет-розкладання /** В.Д. Русов, О.В. Глушков, В.М. Ващенко, В.М. Павлович, Н.С. Лобода, Ж.І. Патлащенко, В.М. Хохлов, А.А. Свинаренко, Т.В. Солонко // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 150-156. — Бібліогр.: 18 назв. — укр. — Режим доступу до електрон. версії : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6 -7_150-156.pdf
25. **Вплив природних та антропогенних чинників на хімічний склад ґрунтів прибережної Антарктики /** С.Г. Корсун, І.А. Козерецька, І.Ю. Парнікова, Л.І. Шкарівська, К.Я. Луговська, І.І. Клименко // Агробіол. журн. — 2008. — № 4. — С. 20–25. — Бібліогр.: 7 назв. — укр.
26. **Вплив умов культивування антарктичних штамів на стійкість до іонів міді (*Enterobacter hormaechei* та *Breibacterium antarkticum*) /** Г.О. Таширева, Г.О. Іутинська, О.Б. Таширев // Мікробіол. журн. — 2009 — 71, № 4. — С. 3–8. — Бібліогр.: 14 назв. — укр., рез. рус., англ.

⁵ У журналі „Telecommunications and Radio Engineering” публікуються переклади англійською мовою окремих статей із профільних українських („Радіофізика и радіоастрономія”, „Радіофізика и електроніка”) і російських („Радіотехника”, „Телекоммуникации”) наукових журналів. Видається Begell House Publ., Inc. (США). — ISSN 0040-2508.

В.П. Рибачук: ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АНТАРКТИЦІ: ПОТОЧНА БІБЛІОГРАФІЯ

27. **Временная изменчивость ледовитости Антарктических морей** / Т.Е. Данова, Е.В. Галат // Метеорология, климатология и гидрология. — 2008. — Вып. 50, ч. 1. — С. 166–171. — Библиогр.: 3 назв. — рус.
28. **Вулканическая эмиссия озоноразрушающих соединений галогенов** / В.И. Богилло, М.С. Базилевская // Екол. довкілля та бесп. життєдіяльн. — 2008. — № 2. — С. 71–80. — Библиогр.: 32 назв. — рус.
29. **Гематологічні показники антарктичних риб** / В.М. Войціцький, Н.К. Родіонова, С.В. Хижняк, Л.Г. Маніло // Гидробіол. журн. — 2008. — **44**, № 1. — С. 70–78. — Бібліогр.: 9 назв. — укр., рез. рос., англ.⁶
Hematological Characteristics of the Antarctic Fish / V.M. Voytsytskiy, N.K. Rodionova, S.V. Khyzhniak, L.G. Manylo // Hydrobiological Journal. — 2008. — **44**, № 3. — P. 66–74. — Bibliogr.: 9 refs. — eng.
30. **Геоелектромагнітне поле в районах узбережжя (за результатами фізичного моделювання)** / В.М. Кобзова, В.Ю. Максимчук, Б.Т. Ладанівський, П.К. Мартюк, Р.Б. Дутко // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 48–58. — Бібліогр.: 8 назв. — укр. — Режим доступу до електрон. версії :
http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_48-58.pdf
31. **Геомагнітна активність та зміна баричного поля на станції Академік Вернадський** / Ю.П. Сумарук, П.В. Сумарук // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 74–78. — Бібліогр.: 11 назв. — укр. — Режим доступу до електрон. версії :
http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_74-78.pdf
32. **Главные компоненты полей геопотенциала в западном секторе Южного полушария** / Е.А. Галич, Е.П. Школьный, А.И. Севастьянов // Доп. НАН України — 2008. — № 2. — С. 117–123. — Бібліогр.: 5 назв. — рус., рез. англ.
Main components of the geopotential fields in the southern Western Hemisphere / E.A. Galich, E.P. Shkol'nyy, A.I. Sevast'ianov // Reports of the National Academy of Sciences of Ukraine = Dopovidi Natsional'noyi Akademiyi Nauk Ukrayini. Matematika, Prirodoznavstvo, Tekhnichni Nauki. — 2008. — № 2. — P. 117–123. — Bibliogr.: 5 refs.
33. **Динамика современного потепления в районе Антарктического полуострова** / В.Е. Тимофеев // Наук. пр. Укр. наук.-дослід. гідрометеорол. ін-ту. — 2007. — Вып. 256. — С. 112–120. — Бібліогр.: 12 назв. — рус.
34. **Діагностика азимутальної компоненти міжпланетного магнітного поля за даними антарктичної магнітної обсерваторії** / Ю.П. Сумарук // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 43–47. — Бібліогр.: 6 назв. — укр. — Режим доступу до електрон. версії :
http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_43-47.pdf
35. **Доплеровская селекция КВ-радиосигналов на сверхдалльних трассах** / А.В. Зализовский, В.Г. Галушки, А.С. Кащеев, А.В. Колосков, Ю.М. Ямпольский, И.Б. Егоров, А.В. Попов // Геомагнетизм и аэрономия . — 2007. — **47**, № 5. — С. 674–684. — рус.
Doppler selection of HF radiosignals on long paths / A.V. Zalizovskii, V.G. Galushko, A.S. Kashcheev, A.V. Koloskov, Yu.M. Yampolski, I.B. Egorov, A.V. Popov // Geomagnetism and Aeronomy. — 2007. — **47**, № 5. — P. 636–646. — eng.

⁶Журнал передається англійською мовою під назвою “Hydrobiological Journal” видавництвом Begell House Publ., Inc. (США). — ISSN 0018-8166.

В.П. Рибачук: ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АНТАРКТИЦІ: ПОТОЧНА БІБЛІОГРАФІЯ

36. **Дослідження геофізичних аномалій структур дна улоговини Поуелл (Західна Антарктика)** / В.Д. Соловйов, І.М. Корчагін, В.М. Ващенко // Укр. анта ркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 22-31. — Бібліогр.: 6 назв. — укр. — Режим доступу до електрон. версії : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_22-31.pdf
37. **Дослідження санітарно-гігієнічних умов професійної діяльності людини на антарктичній станції Академік Вернадський** / В.І. Назаренко, Є.В. Моісеєнко // Укр. журн. з пробл. медицини праці. — 2008. — № 3. — С. 49-56. — Бібліогр.: 14 назв. — укр.
38. **Зіставлення наземних та супутниковых вимірювань загального вмісту озону над антарктичними станціями** / В.О. Кравченко // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 135-142. — Бібліогр.: 17 назв. — укр. — Режим доступу до електрон. версії : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_135-142.pdf
39. **Изменение климата в районе Антарктического полуострова** / В.Е. Тимофеев, Л.С. Говоруха, В.Ф. Грищенко // Метеорология, кл. иматологія та гідрологія. — 2008. — Вип. 50, ч. 1. — С. 118-123. — Біблиогр.: 7 назв. — рус.
40. **Исследование спектра приливных колебаний по данным измерений на станции Академик Вернадский** / Л.М. Белокриницкая, С.И. Клок, Г.М. Крученицкий // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 184-197. — Бібліогр.: 15 назв. — рус. — Режим доступа к электрон. версии : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/U AJ_N_6-7_184-197.pdf
41. **Исследования Морского гидрофизического института в Антарктике 1955 –1959 гг. /** М.Г. Гришин // Екол. безпека прибереж. та шельф. зон та комплекс. використ. ресурсів шельфу: зб. наук. пр. — 2007. — Вип. 15. — С. 16–20. — Бібліогр.: 34 назв. — рус.
42. **Історія і сьогодення відділу біології екстремофільних мікроорганізмів /** Ю.Р. Малащенко, О.Б. Таширев, В.О. Романовська, Т.П. Пирог, П.В. Рокитко // Мікробіол. журн. — 2008. — **70**, № 2-3. — С. 75-82. — Бібліогр.: 18 назв. — укр.
43. **Климатические особенности Антарктического полуострова** / Е.В. Волошина, О.П. Осипова // Метеорология, кліматологія та гідрологія. — 2008. — Вип. 50, ч. 1. — С. 172-177. — Біблиогр.: 2 назв. — рус.
44. **Липидный и липопротeinовый состав сыворотки крови антарктических рыб /** С.В. Хижняк, Л.С. Степанова, Л.В. Сорокина, В.М. Войцицкий // Гидробиол. журн. — 2009. — **45**, № 1. — С. 84-91. — Бібліогр.: 14 назв. — рус., рез. укр., англ.
45. **Межгодовая изменчивость ледовых условий в регионе Антарктического полуострова и её связь с индексами атмосферной циркуляции /** Ю.В. Артамонов, Е.А. Скрипалёва, Ант.А. Букатов // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 167-174. — Бібліогр.: 13 назв. — рус. — Режим доступа к электрон. версии : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_167-174.pdf
46. **Мікробні угруповання ґрунто-субстратів антарктичного острова Галінdez /** Г.О. Іутинська, Г.О. Таширева // Мікробіол. журн. — 2008. — **70**, № 5. — С. 3-8. — Бібліогр.: 13 назв. — укр., рез. рус., англ.

В.П. Рибачук: ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АНТАРКТИЦІ: ПОТОЧНА БІБЛІОГРАФІЯ

47. **Многолетние изменения в популяциях птиц в районе Украинской антарктической станции Академик Вернадский** / М.В. Чесалин // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 110–118. — Библиogr.: 11 назв. — рус. — Режим доступа к электрон. версии : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_110-118.pdf
48. **Моделювання поля аномалій сили ваги, висот геоїда та складових відхилень прямовисної лінії на регіон Антарктики** / Н. Третяк // Геодез., картограф. і аерофотознімання: Укр. міжвід. наук.-техн. зб. — 2007. — Вип. 68. — С. 109–113. — Бібліogr.: 4 назв. — укр.
49. **Моделювання топографії регіону Антарктики** / О.М. Марченко, Н.П. Третяк // Вісн. геодез. та картограф. — 2008. — № 4. — С. 7–10. — Бібліogr.: 7 назв. — укр.
50. **Мониторинг параметров атмосферы в Украине и на антарктической станции Академик Вернадский: актуальность исследований, аппаратурное обеспечение, концепция развития** / Э.И. Терез, В.Н. Ващенко, С.О. Долгий, А.В. Козак, С.В. Кузьмин, Г.А. Терез, Е.И. Лоза, Ж.И. Патлашенко // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 143–149. — Библиogr.: 9 назв. — рус. — Режим доступа к электрон. версии : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_143-149.pdf
51. **Напруженість адаптаційних реакцій людини в Антарктиці** / Є.В. Моісеєнко, В.А. Стежка // Експерим. і клініч. медицина. — 2008. — № 2. — С. 102–106. — укр
52. **О внешних источниках изменений магнитного поля на ст. Академик Вернадский во время магнитной бури 6–7 апреля 2000 г.** / О.И. Максименко, В.Г. Бахмутов, Г.В. Мельник, О.Я. Шендеровская // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 59–65. — Библиogr.: 5 назв. — рус. — Режим доступа к электрон. версии : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_59-65.pdf
53. **О долготных вариациях геомагнитного поля магнитосферных возмущений (результаты расчетов по модели Цыганенко Т02)** / О.И. Максименко, Л.Н. Яременко, Г.В. Мельник, О.Я. Шендеровская, В.Г. Бахмутов // Геофиз. журн. — 2007. — 29, N 5. — С. 101–111. — Библиogr.: 11 назв. — рус., рез. укр., англ.
54. **О сезонных и межгодовых колебаниях уровня Мирового океана на побережье Антарктиды, а также о возможной роли таяния льдов в его повышении** / Р.Р. Белевич, А.М. Буров, И.П. Неверовский, М.И. Скипа // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 79–89. — Библиogr.: 6 назв. — рус. — Режим доступа к электрон. версии : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_79-89.pdf
55. **Объективизация профессионально важных черт личности и уровня профессиональных компетенций с помощью полиграфа** / В.В. Опанасенко // Укр. журн. з пробл. медицини праці. — 2008. — № 2. — С. 54–57. — Библиogr.: 4 назв. — рус.
56. **Особенности циркуляции вод в регионе между Африкой и Антарктидой** / В.Ф. Суховей, И.Г. Рубан // Укр. гідрометеорол. журн. — 2007. — № 2. — С. 186–194. — Библиogr.: 13 назв. — рус.
57. **Особливості прооксидантно–антиоксидантного статусу людини при тривалому перебуванні в Антарктиці** / Є.В. Моісеєнко // Експерим. і клініч. медіцина. — 2008. — № 1. — С. 29–33. — укр.

В.П. Рибачук: ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АНТАРКТИЦІ: ПОТОЧНА БІБЛІОГРАФІЯ

58. **Періодична та довготерм інова мінливість солоності Південної Атлантики за даними вимірювань на антарктичній станції Академік Вернадський** / Л.М. Білокриницька, С.В. Клок, Г.М. Крученицький, Т.В. Скоробогатий // Наук. пр. Укр. н. -д. гідрометеорол. ін-ту. — 2007. — Вип. 256. — С. 223–232. — Бібліогр.: 4 назв. — укр.
59. **Періодична та довготермінова мінливість солоності Південної Атлантики за даними вимірювань на антарктичній станції Академік Вернадський** / Л.М. Білокриницька, С.В. Клок, Г.М. Крученицький, Т.В. Скоробагатий // Укр. антарк. кт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 97–103. — Бібліогр.: 4 назв. — укр. — Режим доступу до електрон. версії : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_97-103.pdf
60. **Порівняння наземних та супутниковых вимірювань загального вмісту озону на ділянках антарктичною станцією Академік Вернадський (1996–2005 рр.)** / О.М. Євтушевський, А.В. Грицай, Г.П. Мілінєвський, В.О. Кравченко, З.І. Грицай // Косм. наука і технологія. — 2008. — № 14, № 5. — С. 74–84. — Бібліогр.: 21 назв. — укр.
61. **Причинная механика Козырева и ее геофизические следствия** / И.И. Рокитянский // Геофиз. журн. — 2008. — № 30, № 6. — С. 51–75. — Бібліогр.: 29 назв. — рус., рез. укр., англ.
62. **Пространственная структура аномалий температуры поверхности океана по данным попутных измерений на НИС «Академик Фёдоров» в летний период 2007–2008 гг.** / Ю.В. Артамонов, В.П. Бунякин, С.П. Кислицин, Е.А. Скрипалёва // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 90–96. — Бібліогр.: 6 назв. — рус. — Режим доступа к електрон. версии : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_90-96.pdf
63. **Региональные особенности сезонной изменчивости линейных трендов поля температуры в Атлантическом океане и их связь с крупномасштабной циркуляцией вод** / Ю.В. Артамонов, М.В. Бабий, А.Е. Букатов, Е.А. Скрипалёва // Мор. гидрофiz. журн. — 2008. — № 4, VII–VIII. — С. 32–42. — Бібліогр.: 15 назв. — рус., рез. англ.⁷
Regional features of the seasonal variability of linear trends of the temperature fields in the Atlantic Ocean and their relation to the large-scale circulation of waters / Yu.V. Artamonov, M.V. Babii, A.E. Bukatov , E.A. Skripaleva // Physical Oceanography. — 2008. — № 18, № 4. — P. 194–203. — eng.
64. **Результаты тектономагнитных исследований и современная геодинамическая обстановка в районе УАС Академик Вернадский** / В.Ю. Максимчук, В.Г. Бахмутов // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 32–42. — Бібліогр.: 8 назв. — рус. — Режим доступа к електрон. версии : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_32-42.pdf
65. **Результаты подводных наблюдений за глубоководным омаром *Nephropides Caribaeus* (*Decapoda Nephropidae*) Юго -Западной Атлантики** / Н.П. Пахомов, С.М. Игнатьев // Мор. экол. журн. — 2008. — № 4. — С. 61–65. — Бібліогр.: 8 назв. — рус., рез. укр., англ.

⁷ Журнал перевидається англійською мовою під назвою “Physical Oceanography” видавництвом Springer, New-York (США). — ISSN: 0928-5105 (Print), 0928-5105 (Online).

В.П. Рибачук: ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АНТАРКТИЦІ: ПОТОЧНА БІБЛІОГРАФІЯ

66. **Роль тропосферных процессов в формировании спорадических словес Е –области ионосфера над Антарктическим полуостровом** / А.В. Зализовский // Радиофиз. и радиоастрономия. — 2008. — 13, № 1. — С. 26–38. — Библиогр.: 14 назв. — рус. — Режим доступа к электрон. версии :
<http://ri.kharkov.ua/journal/Papers/Paper546.pdf>
http://www.nbuv.gov.ua/Portal/natural/RPhRA/2008_1/Pp_26-38.pdf
67. **Связь атмосферной и космической погодных систем** / Ю.М. Ямпольский, А.В. Зализовский, Е.М. Занимонский, Г.В. Лизунов, В.Н. Лисаченко // Косм. наука і технологія. — 2008. — 14, № 5. — С. 6–36. — Библиогр.: 52 назв. — рус.
68. **Сезонная и межгодовая изменчивость характеристик фронта моря Скотия по спутниковым измерениям температуры поверхности океана** / Ю.В. Артамонов, П.Д. Ломакин, Е.А. Скрипалёва // Мор. гидрофиз. журн. — 2008. — № 1, I-II. — С. 66-76. — Библиогр.: 16 назв. — рус., рез. англ.
Seasonal and interannual variability of the characteristics of Scotia Sea front based on the satellite measurements of sea surface temperature / Yu.V. Artamonov, P.D. Lomakin, E.A. Skripaleva // Physical Oceanography. — 2008. — 18, № 1. — P. 52-62. — eng.
69. **Сезонная изменчивость крупномасштабных фронтов восточной части Тихого океана по спутниковым данным** / Ю.В. Артамонов, Е.А Скрипалёва // Исслед. Земли из космоса. — 2008. — № 4. — С. 45–61. — Библиогр.: 16 назв. — рус., рез. англ.
70. **Система сбора, хранения, обработки и отображения научных данных Национального антарктического научного центра** / В.А. Литвинов, Н.А. Сидоров, О.Ю. Скуйбida // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 207–212. — Библиогр.: 4 назв. — рус. — Режим доступа к электрон. версии :
http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_207-212.pdf
71. **Содержание стойких хлорорганических пестицидов в донных отложениях антарктических морей** / В.П. Усенко, А.Ю. Митропольский, Н.П. Осокина, Е.И. Наседкин // Геол. и полез. ископ. мирового океана. — 2007. — № 4. — С. 44–55. — Библиогр.: 11 назв. — рус.
72. **Состояние циркуляции нижней тропосферы Южной полярной области в период современного потепления** / В.Ф. Мартазинова, Е.К. Иванова, В.Е. Тимофеев // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 175–183. — Библиогр.: 9 назв. — рус. — Режим доступа к электрон. версии :
http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_175-183.pdf
73. **Состояние, результаты и перспективы тектономагнитных исследований в Западной Антарктике** / В.Ю. Максимчук, В.Г. Бахмутов, Ю.М. Городынский, И.А. Чоботок // Геофиз. журн. — 2008. — 30, № 1. — С. 71–83. — Библиогр.: 17 назв. — рус., рез. укр., англ.⁸
Results and perspectives of tectonic and magnetic studies in West Antarctica / V.Yu. Maksimchuk, V.G. Bakmutov, I.M. Gorodyskii, I.A. Chobotok // Geophysical Journal. — 2008. — 30, № 1. — P. 71–83. — eng

⁸ Журнал перевидається англійською мовою під назвою “Geophysical Journal” видавництвом Gordon and Breach Publ., Inc. (США). — ISSN 0275-9128.

В.П. Рибачук: ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АНТАРКТИЦІ: ПОТОЧНА БІБЛІОГРАФІЯ

74. Спутниковый мониторинг морских акваторий: К 50-летию запуска первого искусственного спутника Земли и к 30-летию начала работ по созданию отечественной космической океанографической системы „Океан” („Січ”) / В.В. Пустовойтенко, Ю.В. Терехин // Системы контроля окружающей среды: сб. науч. тр . — 2007. — С. 104–108. — Библиогр.: 22 назв. — рус.
75. Станция Академик Вернадский в сети украинских магнитных обсерваторий *ntermagnet* / Г.В. Мельник, В.Г. Бахмутов // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 66–73. — Библиогр.: 3 назв. — рус. — Режим доступа к электрон. версии : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_66-73.pdf
76. Стрес-синдром антарктических зимовників та його корекція / Є.В. Моїсеєнко, С.А. Мадяр, О.Е. Ковалевська // Зб. наук. праць співробіт. НМАПО ім. П.Л. Шупика. — К., 2008. — С. 322–328. — укр.
77. Тектонические структуры Западной Антарктики и их отражение в потенциальных геофизических полях: обзор / В.Г. Бахмутов, Т.П. Егорова // Геофиз. журн. — 2009. — 31, № 1. — С. 100–120.— Библиогр.: С. 118-120. — рус., рез. укр., англ.
78. Фізичне моделювання варіацій геоелектромагнітного поля регіону Антарктичного півострова / В.Ю. Максимчук, В.М. Кобзова, Б.Т. Ладанівський, П.К. Мартюк, Л.Т. Гончарук // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 15–21. — Бібліогр.: 7 назв. — укр. — Режим доступу до електрон. версії : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_15-21.pdf
79. Характеристика оледенения Берега Грейама (Антарктический полуостров) и островов Аргентинского архипелага / В.Ф. Грищенко // Наук. пр. Укр. н. -д. гідрометеорол. ін-ту. — 2007. — Вип. 256. — С. 239–250. — Библиогр.: 22 назв. — рус.
80. Экспериментальное обоснование термодинамического прогнозирования редокс – взаимодействия микроорганизмов с металлами-окислителями (Hg^{2+} , CrO_4^{2-} и Cu^{2+}) / А.Б. Таширев, Н.А. Матвеева, А.А. Таширева, В.А. Романовская // Доп. НАН України — 2008. — № 5. — С. 174–180. — Библиогр.: 9. — рус., рез. англ.
81. Экспресс-технология геоэлектрических исследований и ее применение в Украинских антарктических экспедициях / С.П. Левашов, В.Г. Бахмутов, И.Н. Корчагин, Ю.М. Пищаный, Н.А. Якимчук // Геол. и полез. ископ. мирового океана. — 2007. — № 1. — С. 57–76. — Библиогр.: 22 назв. — рус.
82. Юрский палеомагнитный полюс Земли Грейама (Антарктический полуостров) / М.И. Орлова // Геофиз. журн. — 2007. — 29, № 6. — С. 75–95. — Библиогр.: 23 назв. — рус., рез. укр., англ.
Jurassic paleomagnetic pole in Graham Land (Antarctic Peninsula) / M.I. Orlova / Geophysical Journal — 2007. — 29, № 6. — P. 75–65. — eng
83. Algae of marine littoral and inland water bodies of Galindez Island (Argentine Islands, Antarctic) / V.P. Gerasimyuk // International Journal on Algae. — 2008. — 10, № 1. — P. 1–13. eng.
84. Anomalous quasi-stationary planetary waves over the Antarctic region in 1988 and 2002 / A.V. Grytsai, O.M. Evtushevsky, G.P. Milinevsky // Annales Geophysicae. — 2008. — 26, № 5. — P. 1101–1108. — eng.

В.П. Рибачук: ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АНТАРКТИЦІ: ПОТОЧНА БІБЛІОГРАФІЯ

85. **Antarctic herb tundra colonization zones in the context of ecological gradient of glacial retreat** / I.Yu. Parnikoza, D.M. Inozemtseva, O.V. Tyschenko, O. Mustafa, I.A. Kozeretska // Укр. ботан. журн. — 2008. — **65**, № 4. — С. 504–512. — Бібліогр.: 20 назв. — англ., рез. укр., рус.
86. **Comparison of ground-based Dobson and satellite EP–TOMS total ozone measurements over Vernadsky Station, Antarctica, 1996–2005** / O. Evtushevsky, G. Milinevsky, A. Grytsai, V. Kravchenko, Z. Grytsai, M. Leonov // International Journal of Remote Sensing. — 2008. — **29**, № 9 — P. 2675–2683. — eng.
87. **Current status of the Antarctic herb tundra formation in the Central Argentine Islands** / I. Parnikoza, P. Convey, I. Dykyy, V. Trokhymets, G. Milinevsky, O. Tyschenko, D. Inozemtseva, I. Kozeretska // Global Change Biology. — 2009. — **15**, № 7. — P. 1685–1693. — eng.
88. **Dynamic of Antarctic tourism at Faraday/Vernadsky station (1968–2008)** / Andriy P. Fedchuk // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 226–241. — Бібліогр.: 42 назв. — англ., рез. укр., рос. — Режим доступу до електрон. версії : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_226-241.pdf
89. **Geophysical models of Drake passage and Bransfield strait crustal structure** / S.P. Levashov, N.A. Yakymchuk, I.N. Korchagin, V.G. Bakhmutov, V.D. Solovyov, Yu.V. Kozlenko // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 9–14. — Бібліогр.: 10 назв. — англ., рез. рос., укр. — Режим доступу до електрон. версії : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_9-14.pdf
90. **GPS–photogrammetry ice cap survey at Vernadsky station in Antarctic Peninsula = GPS-фотограмметричне знімання полярного льоду станції Ак. Вернадський на Антарктичному півострові** / V. Chizhevsky, V. Glotov, S. Kovalenok, G. Milinevsky // зб. наук. пр. Зах. геодез. т-ва УТГК. — 2008. — Вип. 1. — С. 250–255. — Бібліогр.: 19 назв. — англ.
91. **Habitat and leaf cytogenetic characteristics of *Deschampsia antarctica* Desv. in the Maritime Antarctica** / I.Yu. Parnikoza, N.Yu. Miryuta, D.N. Maidanyuk, S.A. Loparev, S.G. Korsun, I.G. Budzanivska, T.P. Shevchenko, V.P. Polischuk, V.A. Kunakh, I.A. Kozeretska // Polar Science. — 2007. — **1**, № 2-4. — P. 121–128. — eng.
92. **Health status in an Antarctic top predator; micronuclei frequency and white blood cell differentials in the South Polar Skua (*Catharacta maccormicki*)** / M. Kursa, V. Bezrukov // Polarforschung. — 2008. — **77**, № 1. — P. 1–5. — eng.
93. **Ice model tests of a caisson platform in shallow water** / E.B. Karulin, M.M. Karulina, L.B. Blagovidov // International Offshore and Polar Engineering. — 2007. — **17**, № 4. — P. 270–275. — Bibliogr.: 9 refs. — eng. — Available online : <http://91.194.239.55/f/a0/ru/auto/200810/01083015.1.pdf>
94. **Is a translocation of indigenous plant material successful in the Maritime Antarctic?** / I. Parnikoza, O. Kozeretska, I. Kozeretska // Polarforschung. — 2009. — **78**, № 1-2. — P. 25–27. — eng.

95. **Origins of native vascular plants of Antarctica: comments from a historical phytogeography viewpoint** / S.L. Mosyakin, L.G. Bezusko, A.S. Mosyakin // Цитологія и генетика. — 2007. — 41, № 5. — С. 54-63. — Бібліогр.: 65 назв. — англ.; — рез. рус., укр.⁹
96. **Regional differences in length at sexual maturity for female blue whales based on recovered Soviet whaling data** / T.A. Branch, Y.A. Mikhalev // Marine Mammal Science. — 2008. — 24, № 3. — P. 690–703. — eng.
97. **Results and perspectives of tectonomagnetic investigations in the Western Antarctic** / V.Yu. Maksymchuk, V.G. Bakhmutov, Y.M. Horodyskyy, I.O. Chobotok // Annals of Geophysics. — 2009. — 52, № 1. — P. 35–43. — eng.
98. **Scaling effect in planetary waves over Antarctica** / C.A. Varotsos, G. Milinevsky, A. Grytsai, M. Efstathiou, C. Tzanis // The remote sensing heritage of Academician Kirill Ya. Kondratyev, ed. by A.P. Cracknell, V.F. Krapivin and C.A. Varotsos. — International Journal of Remote Sensing. — 2008. — 29, № 9 — P. 2697–2704. — eng.
99. **Some aspects of the nonlinear interaction between global teleconnection patterns** / A.V. Glushkov, N.S. Loboda, V.N. Khokhlov, A.A. Svinarenko, N.G. Serbov, Yu.Ya. Bunyakova // Укр. антаркт. журн. — 2007/2008. — № 6-7. — С. 157–166. — Бібліогр.: 43 назв. — англ., рез. рос., укр. — Режим доступу до електрон. версії : http://www.uac.gov.ua/science/journal6_7/UAJ_N_6-7_157-166.pdf
100. **Testing for endemism, genotypic diversity and species concepts in Antarctic terrestrial microalgae of the *Tribonemataceae* (*Stramenopiles*, *Xanthophyceae*)** / N. Rybalka, R.A. Andersen, I. Kostikov, K.I. Mohr, A. Massalski, M. Olech, T. Friedl // Environmental Microbiology. — 2009. — 11, № 3. — P. 554–565. — eng.
101. **The biology of the spiny icefish *Chaenodraco wilsoni* Regan, 1914** / K. Kock, L. Pshenichnov, C.D. Jones, J. Gruber, R. Riehl // Polar Biology. — 2008. — 31, № 3. — P. 381–393. — eng.
102. **Thermal neutrons' response to the GLEs** / E.A. Sigaeva, O.Yu. Nechaev, M.I. Panasyuk, A.V. Bruns, O.A. Troshichev // Advances in Space Research. — 2009. — 43, № 4. — P. 649–653. — Bibliogr.: 7 refs. — eng. — Available online : http://geo.phys.spbu.ru/geocosm2006/Proceedings2006/Section_M/Sigaeva_et_al_1.pdf
103. **Total ozone and tropopause zonal asymmetry during the Antarctic spring** [Text] / O.M. Evtushevsky, A.V. Grytsai, A.R. Klekociuk, G.P. Milinevsky // Journal of Geophysical Research. Part D: Atmospheres. — 2009. — 114, № 7. — art. no. D00B06. — eng. ; [Electronic journal]. — 2008. — 113, № 12. — CiteID D00B06. — eng.
104. **"Yellow spot" – A new trait of Gentoo Penguins Pygoscelis papua ellsworthii in Antarctica** / R. Metcheva, V. Bezrukova, S.E. Teodorova, Y. Yankov // Marine Ornithology. — 2008. — 36, № 1. — 47–51. — Bibliogr.: P. 50-51. — eng. — Available online : http://www.marineornithology.org/PDF/36_1/36_1_47-51.pdf

⁹ Журнал перевидається англійською мовою під назвою "Cytology and Genetics" видавництвом Allerton Press., Inc. (США). — ISSN 0564-3783.

**МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЙ
CONFERENCE PROCEEDINGS**

105. **ІІІ Міжнародний полярний рік 2007-2008: результати та перспективи** : тези IV Міжнар. антаркт. конф. (IV MAK 2009), Київ, Україна, 12–14 трав. 2009 р. / НАН України, Інститут геологічних наук; Нац. антаркт. наук. центр. — К., 2009. — 311 с. — укр., рос., англ. **III International Polar Year 2007-2008: Results and Outlooks**: abstracts of IV International Antarctic Conference (IY IAC 2009), Kyiv, Ukraine, May 12–14, 2009, Institute of Geological Sciences; National Antarctic Scientific Center of Ukraine. — Kyiv, 2009. — 311 p. — eng., ukr., rus.
106. **Бібліометричний профіль досліджень України в Антарктиці: публікації 1997 –2007 років** / Н.Г. Віденіна, В.П. Рибачук // Геоінформаційний моніторинг на вколошнього середовища, XIII Міжнар. наук.-техн. симпоз. 9–14 верес. 2008 р., Алушта (Крим): Матер. — Львів: Львів. астрономо-геодез. тов-во, 2008. — С. 56–58. — Бібліогр.: 1 назв. — укр.
107. **Влияние глобального потепления на содержание летучих атмосферных примесей и их сток в леднике острова Галиндэз, Антарктида** : доклад 13 гляциол. симпоз., Санкт-Петербург, май 2004 / В.И. Богилло, Р. Борхерс, М.С. Базилевская // Матер. гляциол. исслед. — 2007. — № 102. — С. 127–134. — Бібліогр.: 30 назв. — рус., рез. англ.
108. **Гармоничный анализ основных и смежных форм колебаний земной коры** / В.В. Сивак // Матер. VIII Міжнар. наук. конф. „Моніторинг небезпечних геологічних процесів та екологічного стану середовища”. — К., 2007. — С. 157–160. — рус.
109. **Колебания метеорологического режима и баланса массы ледника острова Галиндэз в последние десятилетия**: доклад 13 гляциол. симпоз., Санкт-Петербург, май 2004 / В.Ф. Грищенко, Л.С. Говоруха, В.Е. Тимофеев, С.В. Клок, С.Б. Коваленок // Матер. гляциол. исслед. — 2007. — № 102. — С. 135–137. — Бібліогр.: 19 назв. — рус., рез. англ.
110. **Периодическая и долговременная изменчивость термобарических параметров атмосферы в Антарктическом регионе** : доклад 15 Междунар. симпоз. «Оптика атмосферы и океана. Физика атмосферы», Красноярск, 22–28 июня 2008 / С.И. Клок, Г.М. Крученецкий (Укр. науч. -исслед. гидрометеорол. ин-т, Київ) // Оптика атмосферы и океана. — 2008. — № 12. — С. 1024–1031. — Бібліогр.: 5 назв. — рус., рез. англ.
111. **Роль молекулярних механізмів в адаптації людини до умов Антарктики** : тези Наук. конф. з міжнар. участю „Високогірна гіпоксія і геном”, Терскол, (Кабардино-Балкарія, Росія), 14–17 серпня 2008 (НАН України, Міжнар. центр астрономічних та медико-екол. дослідж.) / Є.В. Моісеєнко // Фізіол. журн. — 2008. — № 4. — С. 80–81. — укр.
112. **Ряд пріоритетності напрямів наукових досліджень Антарктики в Україні і за кордоном: порівняльні веббібліометричні оцінки (1997–2007 pp.)** / В.П. Рибачук // Геоінформаційний моніторинг навколошнього середовища, XIII Міжнар. наук.-техн. симпоз. 9–14 верес. 2008 р., Алушта (Крим): Матер. — Львів: Львів. астрономо-геодез. тов-во, 2008. — С. 54–56. — Бібліогр.: 4 назв. — укр.
113. **Сейсмічний моніторинг лавинної активності в районі архіпелагу Аргентинські острови** / Є.В. Карагін, О.І. Ляшук // Матер. VIII Міжнар. наук. конф. „Моніторинг небезпечних геологічних процесів та екологічного стану середовища”. — К., 2007. — С. 99–101. — укр. — Режим доступу : http://seg.univ.kiev.ua/programme/Section_3.pdf

В.П. Рибачук: ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНИ В АНТАРКТИЦІ: ПОТОЧНА БІБЛІОГРАФІЯ

114. Синхронні комплексні дослідження за геодинамічними процесами в сейсмонаебезпечних районах Вранча та морі Скоша / О.І. Ляшук, В.М. Ващенко, В.М. Павлович // Матер. VIII Міжнар. наук. конф. „Моніторинг небезпечних геологічних процесів та екологічного стану середовища”. — К., 2007. — С. 103-104. — укр. — Режим доступу : http://seg.univ.kiev.ua/programme/Section_3.pdf
115. Diurnal pattern of ELF radio signal detected at the Bellinhausen Antarctic station / A.P. Nickolaenko // MSMW'07 Symposium - The 6th International Kharkov Symposium on Physics and Engineering of Microwaves, Millimeter and Submillimeter Waves and Workshop on Terahertz Technologies 2: Proceedings. — art. no. 4294805. — 2007. — P. 760–762. — eng.
116. Ice model tests of a caisson platform in shallow water / E.B. Karulin, M.M. Karulina, L.B. Blagovidov // International Offshore and Polar Engineering Conference; Seventeenth international offshore and polar engineering conference (ISOPE '07), Lisbon, Portu gal, July 1–6, 2007: Proceedings, ed. by J.S. Chung, S.W. Hong, S. Nagata, A.J.N.A. Sarmento and W. Koterayama. — 2007. — 1, № 17. — P. 658–663. — eng.
117. New data about crustal inhomogeneities and fluid regime features of West Antarctica bottom structures / M.A. Yakymchuk, S.P. Levashov, I.N. Korchagin, V.D. Solovyov, Y.V. Kozlenko // Society of Petroleum Engineers – 69th European Association of Geoscientists and Engineers Conference and Technical Exhibition (London, United Kingdom, 11 -14 June 2007): Proceedings: "Securing the Future" 4. — 2007. — P. 2267–2271. — eng.
118. Ukraine in Antarctica – national priorities and global integration = Україна в Антарктиці – національні пріоритети і глобальна інтеграція [Te xt]: Program. Abstracts. International Antarctic Conference (IAC2008) – International Polar Year, Kyiv, Ukraine, 23 -25 May 2008. / Ukrainian Scientific Club in partnership with National Academy of Sciences of Ukraine, Ministry of Education and Sciences of Ukraine, Ministry for Family, Youth and Sport of Ukraine, and British Council in Ukraine. — К., 2008. — 122 p. — eng.

ІНШІ ПУБЛІКАЦІЇ
OTHER PUBLICATIONS

119. XXXI Консультативное совещание по Договору об Антарктике: заключительный отчет [Электронный ресурс] / в 4 ч.: 1. Заключительный отчет; 2. Меры, решения и резолюции; 3. Выступления на открытии и закрытии Совещания. Отчеты и доклады; 4. Дополнительные документы; Киев, Украина, 2–13 июня 2008 г. – Буэнос-Айрес: Секретариат Договора об Антарктике. – 2008. – 754 с. – рус.; eng. – Режим доступа : www.ats.aq/documents/atcm_fr_images/ATCM31_fr001_r.pdf www.ats.aq/documents/atcm_fr_images/ATCM31_fr002_r.pdf www.ats.aq/documents/atcm_fr_images/ATCM31_fr003_r.pdf www.ats.aq/documents/atcm_fr_images/ATCM31_fr004_r.pdf
120. Профілактика офтальмологічної патології людини в екстремальних умовах: метод. рек. / В.Г. Мартросова, Є.В. Моісеєнко, Г.Ю. Пишнов. — К.: НАН України; Акад. мед. наук України; Міносвіти і науки України, 2007. — 40 с. — укр.
121. Фармакологічна корекція порушень адаптації людини до екстремальних умов Антарктики: метод. рек. / Є.В. Моісеєнко, С.Б. Французова. — К.: Ін-т фізіол. ім. О.О. Богомольця НАН України; Ін-т медицини праці Акад. мед. наук України; Нац. наук. антаркт. центр Міносвіти і науки України, 2009. — 36 с. — укр., рез. укр., англ.